

DEBRECENI...
59.25—125, (64.375)
64—63.875, (66.375)
(45.75) 44.75, (48.50)
(52.25) 50.625, zab;
—, (29.50) 28.875,
(56) 49.75, (57.375)
8.375) 55.375.
5/9 1/2, 6/0, 0 —

DEBRECENI

lakás udvarral és
adó. Aczél ucca 6.
gén. 1728
téli eltartásra 20
szhoz szállítva. —
égből megmutat-
házban, Piac u.
1727
kényelmesen bu-
osettes fürdőszo-
havi 35 pengőért
6. 1726

komót
s egy könyv-
5. Cim a kiadó-
9—11-ig. —
1502—A

adó
erfi rövid bun-
kabát, nadrág,
sztüm és egy
34. sz. könyv-
1348—A

do
erfi öltöny, át-
rövid bunda
sztüm. Piac u.
ereskedésben.
848—A

ny
ny téli kabát,
n ruha, kotta-
lcsón eladó.
4. 1725

féle
foncsorozá-
n Sipkovits-
1 ucca 15.
4306

varozást,
honnan és
nagyteher-
s teherautó-
épes árban
tőforgalmi,
— Telefon
1098

re
mulni szán-
Kőbánya
kellemes
átást kap-
zemélyen-
pengőért
668—A

DEBRECEN, 1931 NOVEMBER 20.

Egyes szám ára 10 fillér.
PÉNTEK.

XXIX. ÉVFOLYAM 264. SZAM.

FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 26—, FELEVE 14—, NEGYEDÉVRE 7—, EGY-
HÓRA 240 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTRŐZNAP 10 FILL. VASÁRNAP 20 FILL. CÜ-
FÖLDRA A KÉTSZERES. — MEGJELENÉS HÉTFŐ KIVÉTELEL MINDEN NAP.
KIADJA: A NEGEDŰS ÉS SÁNDOR (IRODALMI ÉS NYOMDAI) RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJEL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18 ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
NYIVAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
NYIVAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 337

Torkig vagyunk már a szép szavakkal

Nem mondjuk, hogy nem érdeklődés-
sel, sőt: nem kedvtelve olvassuk azokat
a beszédeket, melyekkel a képviselőház
szónokai a nagy elődökhöz méltóan — s
még közöttük is él s hallatta hangját egy
nagy előd — a vitában résztvesznek. Ma
mindenki jó közönség, hiszen a jövő in-
goványa felett mindannyiunk előtt pro-
blémák kódalakkal táncolnak, olyan kor-
szakban élünk, amikor mindenki kérdez
és senkinek se, hoiott napról-napra
szemjásabbak vagyunk a feleletre.

Ugy idegződött be a mi nemzedékünk,
hogy a politikusoktól várja nagy kérdé-
scire a feleletet. A politika arénája ezért
tud nagy közönséget összegyűjteni s ta-
lán még azért is, mert — látszólag —
ingyen mulatságot nyújt. Tragikus lát-
szat ez persze, mert az életünk javaival
fizetünk meg a belépődíjat. A játék fo-
lyik a közélet arénájában szakadatlan s
nincs korlát, ami elválasztana játékos-
t a nézőtől. Elfelejtkezünk mások játéka-
s közben észre sem vesszük, hogy mi is
akrobatamutatókat végzünk, a gond-
dok súlyait emeljük, a levegőből meg-
elünk, póznán mászunk és kötélen ug-
runk s Blondel-rámában hordozzuk körül
a mások nagyképet.

S „míg áll a bál és zug a torna“, ad-
dig szavak esője permetezik ránk. Hall-
gatjuk, hallgatjuk a szavak áradatát s
ami a legveszedelmesebb, gyönyörkő-
dünk is benne.

Pedig, Hamlettel szólva, szó, szó, szó
mindaz, ami elhagyja szánkat. Hőmpöly-
gó szavak áradata emel fel bennünket
egyszer, másszor orgonázó szavak an-
dalítanak el, hallunk szavakat, melyek
a csatabárdnál élesebbek és keményeb-
ben zuhanók, vannak viszont szavak,
melyek a nyugalom palástját terítik szét
a hallgatókra s vannak, melyek petro-
leumot öntenek az indulat üszkeire. De
csak szavak. Ha zsolozsmáznak, ha át-
kezdődnek, ha fogadkoznak, ha harsoná-
kon keresztül zengenek is, mégis csak
szavak s szavakból összerótt mondatok
szabályos állitmánnyal és az életből me-
ritett alanyokkal, szavak, mondatok, be-
szédek, sőt szónoklatok — de bölcséb-
bek, jobbák, könnyebb életiek s keve-
sőbb gondnak leszünk-e a szónoklatok
után?

Talán segítenek ezek a szónoklatok is
annyit, mint amennyit a pókháló segít
a nyílt sebnek, amire a népbabona ráte-
sz: nem forrasztja össze, de üszkössé
teheti. Amennyit talán legnagyobb szóno-
kaink is elérnek, hogy ha van kérdés,
amiben talán egyet tudnánk érteni, ott
megosztják a véleményeket s a meg-
győződéseket megtörik. De hát ha már
mindenáron beszélni kell, térjünk vissza

a közepkor hadviselés: szabályaihoz:
álljon ki a legnagyobb szónok jobbról és
álljon ki a legnagyobb szónok balról és
győzzék le egymást, de szavak homok-
zsáklával ne torlaszolják már el az utat
a cselekvések előtt.

Tegyenek is már valamit a javunkra
azok, akik eddig csak esztétikai örö-

met nyújtottak s világraszóló mutató-
nyosai voltak a szó művészetének. Azt
tartjuk magunkról, hogy szépen tudunk
temetni. De Attilát nem temették el
olyan szépen, mint ahogyan mi tudjuk
szavak koporsóiba eltemetni el nem vég-
zett feladatainkat. Attilát csak hármás
koporsóba tették, de ahány szónok cse-

lekvés helyett beszél, annyi koporsót
ácsolnak s annyi szemfedőt borítanak a
cselekvésre, aminek megszületését min-
denki várja, de ami megszületni nem tud,
mert zengő, szárnyaló, orgonázó, a tö-
kéletes szépséget tökéletesen hordozó
szavak állnak őrt az idők méhe előtt.

A napról-napra mélyülő belpolitikai krízis valószínűvé teszi, hogy esetleg már a tél folyamán megtartják az új választásokat

A legújabb politikai szenzáció: Ernst kérte a parlamenttől Dréhr volt államtitkár mentelmi jogának felfüggesztését a nepjöléti panamak miatt

Budapest, nov. 19. Az inségakció
körüli támadt politikai bonyodalom
egyre szélesebb hullámokat ver a
politika vizein. A kereszténypárt
tegnapi állásfoglalása után a szo-
ciáldemokrata párt kiküldöttéi csü-
törtökön Károlyi Gyula grófot fel-
keresték és megkérdezték, hogy mi
az álláspontja. A továbbiakra nézve
a miniszterelnök egyelőre nem
adott végleges választ, ami a szo-
cialisták körében meglehetősen nyug-
talanságot keltett. Ettől függetle-
nül is

az inségakció körül támadt bo-
nyodalom kétségtelenül elhin-
tette a kormányválság magvát s
politikai körök felfogása szerint
ma már meg sem oldható a kér-
dés kormányválság nélkül.

Hogy a kormányválság részleges
lesz, vagy teljes, ezt még nem lehet
tudni. Mindenesetre számítanak az-
zal, hogy

Ernst Sándor nemcsak egyik,
hanem mindkét tárcájáról le-
mond.

Beszélik, hogy
Zsitvay Tibor igazságügymi-
niszter is kénytelen lesz meg-
válni állásától

és szükségét hangoztatják annak is,
hogy a pénzügyminiszteri széklet
most már állandóan töltsék be.
Walko Lajos külügyminiszter le-
mondási szándéka más vonatkozású
ügyekkel kapcsolatos és így az ő
távozására minden bizonnyal szá-
mítanak.

Károlyi Gyula gróf egyelőre ugy-
szeretné megoldani a kérdést, hogy
csak a pénzügyminiszteri tárcát töl-
ti be véglegesen és ebben a kérdés-
ben

beható tárgyalást folytatnak
Kállay Tibor volt pénzügyi-
miniszterrel,

akit a kormány a pénzügyi tárca ei-

vállalására akar rábírn. Ezenkívül
szóba került Imrédy Béla, a Nem-
zeti Bank igazgatója is. A hírek
szerint Károlyi miniszterelnök a
kérdést már holnap dűlőre akarja
vinni és kész miniszteri névvel
óhajt a holnapi minisztertanács elé
járulni. Politikai körökben azonban
arra számítanak, hogy ez a részle-
ges kabinetváltozás nem fog járni
kellő eredménnyel és nemcsak egy
teljes kormányválság küszöbén ál-
lunk, hanem az a helyzet, hogy

akárki kapjon is megbízást kor-
mányalakításra — a Károlyi-
kormány lemondása alkalmából
— kétségtelen, hogy senki sem
vállalkozna és nem is vállalkoz-
hatnék kormányalakításra a mai
rendszer mellett, a mai többség
oldalán

és így számolni kell azzal, hogy
esetleg még a télen, vagy akár már
a legközelebbi jövőben új választá-
sok utján formálnák át a képviselő-
ház képét.

A kormány egyébként összehi-
vatta a 33-as bizottságot szombatra
azzal a szándékkal, hogy tárgyalja
az ásványolajtermékek kényszer-
kartellének bevezetéséről szóló tör-
vénytervezetet. Ezzel kapcsolatban
meg kell állapítanunk, hogy

még az egységspárt és a ke-
reszténypárt jelentős és komoly
tömegei is a tervezet ellen fog-
lalnak állást az ellenzék mellett
és politikai körökben nem tart-
ják kizártnak, hogy ez a szeren-
csétlen törvénytervezet is siet-
tetni fogja az amugy is esedékes
kormányválságot.

Egyébként értesülésünk szerint
folytatólagosan holnap ismét a mi-
nisztertanács elé kerül az állami
nyugdíjtörvény javaslata. A kor-
mánynak ugyanis nagy érdeke fű-
ződik hozzá, hogy ezt a parlament
minél előbb letárgyalja. Az új

nyugdíjtörvényjavaslat alapján az
eddig 15 évet, ami után az állami
tisztviselő már nyugdíjba mehetett,
most meg akarják hosszabbítani. A
minisztertanács holnap tárgyalja a
1.ördés és értesülésünk szerint még
karácsony előtt letárgyalja a parla-
ment a javaslatot.

A mai napnak nagy szenzációja
volt az a levél, amelyben Ernst mi-
niszter Dréhr Imre nyugalmazott
népjöléti államtitkár mentelmi jog-
ának felfüggesztését kérte. Ez a
levél teljesen váratlanul hatott a
parlamentben és

a politikai körök szerint a nepjölé-
leti miniszter átírata annak a két
vezető nepjöléti minisztériumi
tisztviselőnek ügyével függ ösz-
sze, akiket a néhány nappal ez-
előtti fegyelmi ítélet indokolása
szerint azért sujtottak váratla-
nul enyhe ítélettel a súlyos de-
liktumok dacára, mert megállá-
pítást nyert, hogy a két főtiszt-
viselő felsőbb utasításra jött el.

Arra viszont, hogy Dréhr Imre volt
államtitkár doigaira vonatkozóan
meg lehessen indítani a fegyelmi
vizsgálatot, szükségesnek látta
Ernst a mentelmi bizottság felfüg-
gesztését kérni. Ilyen körülmények
között nagy az érdeklődés a men-
telmi bizottság legközelebbi ülése
iránt is. A mentelmi bizottság ter-
mészetesen csak javaslatot tesz a
Háznak, úgy hogy ezzel az ügygel
végeredményben majd a Ház plé-
numa foglalkozik.

Politikai körökben a nepjöléti
miniszter eljárását többféleképpen
kommentálják. Sokan azt hangoz-
tatják, hogy

ez az eljárás nem volt elkerül-
hető, mert Dréhr Imre bizonyos
vonatkozásban most is tisztvi-
selő.

Mások szerint erre a lépésre semmi
ok nem volt. Az ellenzék egyik ve-

Mai számunkban Vigszinház mozi féláru szelvények

zető politikusa ezzel kapcsolatban fővárosi munkatársunknak a következőket mondotta:

— Nézetem szerint, miután Dréhr Imre megszűnt tisztviselő lenni, mert államtitkári állásáról lemondott és ezt elfogadták, Dréhr felett tehát semmiféle hivatali hatóság nem illetékes itélkezni.

A miniszter csak a bíróságnál tehet feljelentést és ha a bíróság megkeresi a Házát, kerülhet csak az ügy a mentelmi bizottság elé.

Ha Dréhr ellen, mint köztisztviselő ellen akartak volna eljárást indítani, ezt csak akkor tehetnék volna meg, amikor Dréhr még köztisztviselő volt. Mindezek alapján tehát, ha a jelen esetben a mentelmi bizottság tagja lennék, nem szavaznék a mentelmi jog felfüggesztése mellett.

Bizonyosra veszik politikai körökben — és éppen azért érthetetlennek találják Ernszt Sándor eljárását, — hogy Dréhr a fegyelmi eljárás során keblemetlen színben tűntetheti fel a népjóléti minisztérium gesztióját néhai Vass József minisztersége idejéből. Éppen azért a keresztény pártban nem tudják megérteni, mi vezethette Ernszt Sándort arra, hogy elődjét, aki szintén pap volt, esetleg keblemetlen szituációba hozza.

Értesülésünk szerint nem lehetetlen, hogy a mentelmi bizottság már holnap összeül, hogy döntsön az ügyben.

Már pénteken kitörhet a Dréhr-ügy miatt a nyílt kormányválság

A késő éjszakai órákban jelenti a Debreceni Független Ujság budapesti munkatársa, hogy az egységespárti elnöki tanácsa csütörtök este több óráig tartó tanácskozást folytatott a Dréhr-ügy kapcsán és a tanácskozás résztvevői szigorú titoktartást fogadtak. Annyi mégis kiszivárgott a tanácskozásról, hogy a határozat szerint a mentelmi bizottság nem fogja kiadni Dréhr Imrét. Értesülésünk szerint egyébként Dréhr pénteken felszólal a parlamentben és kérni fogja ügyével kapcsolatban egy parlamenti vizsgáló bizottság kiállítását. Valószínű, hogy az egységespártot ebben a felfogásban az ellenzék is támogatni fogja és így Ernszt Sándort, a keresztény párt miniszterét, előreláthatóan súlyos vereség éri. Az egységespárt annál is inkább ki akarja élezni ezt a helyzetet, mert így biztosra veszi, hogy Ernszt levonja a végső konzekvenciákat. Az egységespártban csütörtök este már nyíltan hangoztatták, hogy a Dréhr elleni akció kulisszáknémetti irányítója Wolff Károly, aki állítólag az inszégakció ügyében csak azzal a feltétellel volt hajlandó Ernszt Sándort a keresztény pártban megvédeni, ha ennek ellenében Ernszt a keresztény pártnak prezentálja Dréhr fejét, mert Dréhrre Wolffék már hosszú évek óta nagyon haragszanak különböző okok miatt. Bizonyosra vehető, hogy Dréhr pénteki felszólalása izgalmas viharokat fog támasztani és nem lehetetlen, hogy Ernszt hirtelen lemondásával már holnap nyíltan kitör a kormányválság. Hír szerint már Károlyi miniszterelnök is bele nyugodott Ernszt esetleges lemondásába és ezt abból következtetik, hogy Károlyi állítólag kijelentette, hogy a Dréhr-ügyben semmiféle párttáborozattal nem akar prejudikálni a hivatalos eljárásnál.

Nagy vihart keltett a parlamentben Eckhardt interpellációja, amely rávilágított arra, hogy az olajtermékek tervbevett kényszerkartelle teljesen elpusztítja az olajkereskedelmet

Ha Vargha államtitkár nem odázta volna el a végleges választ, akkor még a kormánypárt zöme is a kormány ellen szavazott volna ebben az ügyben.

Budapest, november 19. *Almássy László* elnök tíz órákor nyitotta meg az ülést.

Petrovácz Gyula volt az első felszólaló. Nem szabad intézményesíteni Magyarországon a szovjetügynökségeket. Semmiféle haszonért nem szabad azt megcsinálni, hogy a

magyar nemzet gazdasági kapcsolatba lépjen a szovjettel.

Gál Jenő: Mayer János lovakat adott el a szovjetnek.

Petrovácz Gyula: Beszédét azzal fejezi be, hogy a jelentést elfogadja.

A kormánypárt neve egységes, de a sorsa ketséges — mondta Vázsonyi János

A következő szónok *Vázsonyi János*, aki azt fejtegeti, hogy a jelenlegi válságot nemcsak a világgazdasági helyzet okozta, hanem az elmúlt kormányzati rendszer hibái is. Hibáztatja az elmúlt kormány közüzemi politikáját. Oktalan pazarlás folyt.

— A kormányzati rendszer hibái közé tartozik, hogy egyoldalú gyáripari politikát folytatott, de nem segítette a sir szélén álló kiskereskedelmet és kisipart és tönkre tette a magyar mezőgazdaságot.

Ez a politika nem számolt az ország agrárjellegével. Gazdasági újjáépítésünk pedig csak a mezőgazdaság átszervezése után lehetséges. Én, mint a városi kispolgárság képviselője, hirdetem, hogy az ország legelső pillérje a magyar föld. *(Nagy taps a baloldalon.)*

Csak a gazdasági társadalom boldogulása lehet a végső cél, a polgárság, a parasztság és a munkásság összefogásával lehet megtalálni a kibontakozás alapját.

De egyenlő elbánást kérek minden foglalkozási ág számára, mert a nyomorúság terén megvan az egyenlő elbánás: a zálogolások, a lefoglalások, a végrehajtások.

— Lassanként azonban odakerülünk, hogy

lesznek ugyan árverések, de az árveréseken már nem lesz vevő.

Ezután a *hitelkrízist* fejtegeti. Senki hitelt nem élvez.

Békében százezer koronás vagyona kétszáz ezer koronás hitelt lehetett igénybevenni, ma a százezer pengős értékre maximum tizezer pengős hitelt adnak, de csak uzsorakamat mellett.

Ennek oka a bizalmi krízis. Nagy baj, hogy senki nem tudja, mit hoz a holnap. Programot, utmutatást nem kapunk. Nem segít ezen a hitelrendelet sem, amelyet a kormány kiadott. Ez csak válságba hozta a vidéki kisbankokat, de nem érintette a nagybankokat.

A lakosság egyetlen hitelforrása a zálogház lett és a vagyonmentő, helyesebben a vagyonelkötővetyélő vásárok.

— A moratóriumot, amit a gazdasági osztály számára adtak, a kisiparos és kiskereskedő számára is kérik. *(Helyeslés a baloldalon.)* Nem munkanélküli segélyt kérek a számukra, hanem segítséget a munka megteremtéséhez.

— Előterbe került a vámunió jel-szava. Ez helyes, mert ez lépés a politikai lefegyverzés felé. A népszövetségi jelentés is azt ajánlja Magyarországnak, hogy *legsürgősebb feladat volna ezen a téren Ausztria és Magyarország vámuniója.* De még ez sem elegendő, mert

Csonka-Magyarország és a kis Ausztria gazdasági egysége nem jelentene mást, mint hogy két koldus ugyanazon az uccasarkon koldulna.

A régi osztrák-magyar monarchia területén keletkezett országoknak kellene az egységes gazdasági Középeurópát, a gazdasági Pán-Európát megteremtteni.

— A rendszer hibája

a bürokrácia tulfejlesztése,

ez a bürokrácia önmagát tartotta az államnak, összetévesztette magát a nemzettel és párttal, amelynek neve ugyan egységes, sorsa azonban ketséges.

— Meg kell kérdezni a magyar népet titkos választójoggal, hogy mi a véleménye erről a rendszerről és ennek a rendszernek a mérlegéről, amelynek egyik oldalán a csődbe jutott rendszer, másik oldalán a csődbe jutott magyar társadalom van. A városi polgárság, munkásság és a falusi gazdaközön-ség összefogását kéri, reményt és napsugarat kér a jövőd számára. *Vázsonyit* beszéde végén a baloldal hosszasán megtapsolta.

Kéthly Anna azt állítja felszólalásában, hogy az elmúlt tizenkét év határköve az Esküdt-ügy és a Vay-ügy. *A szegei csillagbörtönben még ma is szinylődik egy nyolcvanhárom éves aggastyán.* Somogyi Béla gyilkosai és a többi különítményes azonban elhelyezkedést is kapott.

Az ellenforradalmi mozgalomban való részvétel belépőjegy volt mindenhová és vitéz Endre Lászlótól Illy Lászlóig a hivatali létra minden fokán találko-zunk velük.

A leventezésnek és a gyermekkatónásdinak szörnyű elfajulását látjuk a vidéken.

— Amíg a kormány babjátéket folytat az agrárérdekek megnyugtására, a kartellek újabb rohamokat intéznek a fogyasztók ellen. A jelentést nem fogadja el.

Kelemen Kornél: Az ellenzék vádemeléséről beszél a mult kormányval szemben. Nagy kérdés, hogy gyujtogatás történt-e, vagy

A Debreceni Független Ujságot

példányonként vásároló
25 szolvány és
1 pengő

Debreceni Független Ujság
KOLCSONKONYVTARAT

264
számu
szolvány

pedig villám csapott a házba és az Uristennel kellene perbeszárlni.

Esztergályos János: Bethlen büneit a jó Istenre sibilja.

Sándor István független kisgazdapárti arról beszél, hogy a bajok kiindulási pontja ott volt, hogy annakidején évről-évre több adót szedtek, mint amennyire az államnak szüksége volt. A hasznos beruházások nem mindig voltak hasznosak.

Az elmúlt kormányzat minden poklokon keresztül érvényesítette a maga diktatórikus törekvéseit.

Czettler Jenő elnök ezután a következő feltűnést keltő bejelentést teszi:

— Bemutatom a Háznak a népjóléti miniszter ur átiratát, amelyben Dréhr Imre képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

Az iratot a Ház átteszi a mentelmi bizottsághoz. Nagy zaj és mozgás minden oldalon.

ECKHARDT INTERPELLÁCIÓJA.

A sürgős interpelláció során *Eckhardt Tibor* megnyugtató kijelentéseket kért, hogy az ásványolaj forgalom szabályozása érdekében tervbevett intézkedések nem a legális kereskedelem tönkretételét, hanem a finomított hasznának az állam céljaira való igénybevételeét fogják célozni. Különösnek tartja, hogy a 33-as bizottság szombati ülésére már ki is tűzték a rendelet tárgyalását. Az a véleménye, hogy a 33-as bizottság összehívásánál fogva nem alkalmas, hogy ebben a kérdésben döntsön. *(Nagy zaj minden oldalon.)*

Ezután részletesen ismerteti a képviselőházzal az ásványolaj forgalom mai helyzetét. A kibocsátandó kormányrendelet a motorkó vevőkről nem emlékszik meg és kizárólag a nagytöke képviselőinek lesz joguk bizonyos minisztériumi tisztviselőkkel tárgyalásokba bocsátkozni. Ebből nem származhat haszon az országnak, csak néhány embernek. Az új rendszer bevezetése esetén az olajkereskedelem teljesen el fog pusztulni.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár azonnal válaszolt és tiltakozott az ellen, hogy Eckhardt úgy tünteti fel, mintha az ásvány- és olajiparban a zsebrákok hada ülne. Ha az állam nem avatkozna be, szabadon garázdálkodhatnának a kartellek.

Az államtitkár szerint azok a vészés következmények, amiket Eckhardt jóslott, nem fognak bekövetkezni. *(Nagy zaj az ellenzéken.)*

Eckhardt viszonyválasza során példátlanul nagy izgalom keletkezett a Házban s még az egységespárti képviselők körében is olyan elkeseredett volt a hangulat, hogy ha szavazásra került volna a sor, feltétlenül leszavazták volna Varghát.

Epen ezért hirtelen felállt *Vargha* államtitkár és kérte, hogy választ ne tekintsék még véglegesnek, mert az interpellációt a kereskedelmi miniszterhez is intézték.

Érre óriási lármá támadt és az ellenzék képviselők a padokat csapkodva kiáltoznak az államtitkár felé. Az ülés fél négy órákor véget ért.

Sósavat öntöttek be az ablakán

A debreceni rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen Radó Ferencné, Vigkedvü Mihály ucca 44 szám alatti lakos, hogy az elmúlt éjszaka nyitvamaradt ablakán át az utcáról kénsavat öntöttek be a szobájába és a kénsav az ágyneműre freccsenve, azt szétmarta. A rendőrség Radó Ferencné bejelentése alapján megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére. Valószínűnek tartják, hogy a merénylet bosszu műve és ebben az irányban folytatják a nyomozást.

Bemászott egy tanuló a Népház udvarára

A gyorsított eljárás során került a vádlottak padjára Nagy József 19 éves debreceni asztalostanuló, aki két nappal ezelőtt az esti órákban átugrott a Népház kerítésén és az épület hátsó részé felé lopakodott. Az uccán posztoló rendőr észrevette a kerítésen máskéző alakot, utánament és elfogta az udvaron. Nagy József azzal védekezett, hogy ő a kabátját akarta csak kihozni a Népház udvaráról, melyet délelőtt otthelyezett. Nagy József ellen eljárás indult meg azért is, mert egyik társától elkérte a tankönyveket és azokat eladta. Csütörtökön délelőtt a törvényszék büntető tanácsa Nagy Józsefet 1 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerőre emelkedett.

A Szinpartoló Egyesület matinéja

A Szinpartoló Egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor a városi zeneiskola hangversenytermében tartandó nagyszabású matinéja iránt a legmelegebb érdeklődés nyilvánul meg. Az egyesület elnöksége mindent elkövet, hogy a Szinpartoló Egyesület első matinéját emlékeztető ünnepséggé avassa, amire garancia a Szinpartoló Egyesület illusztris elnökeinek, dr. Perjessy Mihály táblai tanácselnöknek fáradságot nem ismerő munkásságán kívül az a kiváló összeállítás, amelyben vitéz Sipos Árpád dandárparancsnok feleségének pompás zongorajátéka, *Bányászni Wolff* Gitta ragyogó hangja, *Kolosváryné Voith* Ilonka operatőrnő közismert művésze, a *Pijlauer-Jakucs-Sebestyén-Szenes* remek kvartett és czenfelül *Könyves Tóth* Erzsé, *Kardos Géza* és *Kemény László* szereplése.

A matiné jegyeit a színházi pénztár árulja. I. rendű hely P 3.—, szinpartoló tagoknak P 2.50, II. rendű hely P 2.—, szinpartoló tagoknak P 1.50, állchely P 1.—.

Később építik fel a II. gazdasági népiskola gazdasági épületeit

A II. számú gazdasági népiskola létesítésének céljaira Debrecen város 80.000 pengőt szavazott meg, amelyből 61.500 pengőt fel is használtak és abból felépítették az oktatási célokra szolgáló épületeket. Most még hátra van a gazdasági épületek felépítése, amelynek költsége 18.000 pengő lenne.

A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy mivel a mai gazdasági helyzetben a városnak nem áll módjában ezt a 18.000 pengőt kifizetni, a közgyűlés tartsa fenn eredeti határozatát, hogy ilyen összegből a gazdasági épületeket is felépített, azonban a kivétel időpontjának meghatározására tartsa fenn a jogit.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

A köztemető kapcsán ismét közüzem létesítése fenyegeti Debrecent

A köztemetői szabályrendelet megalkotásánál volt már szó arról, hogy a temetkezést községestik. Ez a szándék egyébként burkoltan benne van a temetői szabályzat 10. és 11. §-ában, amely miatt a kormány a felterjesztett szabályrendeletet nem is hagyta jóvá, a városnál azonban ez után is az a tendencia nyilatkozott meg, hogy a községestés gondolatát fenn kell tartani, ahhoz ragaszkodni kell s ha most nem is valószínűsíthető meg, nem szabad elejteni a tervet, hogy mégis csak meg fogják csinálni. Szilárdan lerögzített és százszor hangoztatott elvi álláspontunk értelmében

tiltakozunk minden közüzem ellen, amely már meglévő iparágakat akar átvenni, oly iparágakat, amelyek a közönség igényét teljes mértékben ki tudják elégíteni.

A temetkezés községestése mellett elhangzott álérvék semmiben sem tudták e kérdésben sem eredeti álláspontunkat meggyengíteni s ma is szilárdan valljuk, hogy a temetkezés terén sincsen szükség közüzemre. Nincs szükség az elvi álláspontunk mellett annyiszor hangoztatott alapos okokon kívül azért sem, mert a budapesti példa után szomorú tapasztalatok állanak rendelkezésre abban az irányban, hogy a községestett temetkezés drága, sok panaszra ad okot s végeredményében nem valósít meg semmiféle olyan magasabbrendű célt, amelyért az eredeti alapelvet, a községi üzemek létjogosultságának tagadását, fel kellene adni.

A temetői szabályrendelet szerint a ravatalozásban minden munkát a város alkalmazottai végeznek s ebből folyóan merült föl a gondolat, hogy tehát a város létesítsen községi temetési intézetet, amely egyrészt jó üzlet lesz, másrészt megszüntet minden más temetkezési ipar.

A gondolat erkölcsössége már ott dől meg, hogy a város a községi temetkezési intézetre, mint jó üzletre gondol.

Ez az az erendendő bűn, amely a közüzemek létesítését életre hívta. A város ne üzletre, gründolásokra gondoljon.

doljon, hanem közigazgatásra, jó közigazgatásra. A jó közigazgatás egyik alapfeltétele, hogy kevés munkával adminisztrálják a polgárságot, már pedig, ha ebbe az adminisztrációba üzleteket visznek bele, akkor komplikálják a közigazgatást, szaporítják az adminisztrációs személyzet dolgát mindenestre a tulajdonképpen való közigazgatás kárára és hátrányára. Ennek pedig nem szabad megtörténnie.

Már pedig ez a tendencia mutatkozik most megint. A városi tanács értekezletén ugyanis újból szóba került a temetkezési intézetek községestése. Az ügy kapcsán ugyan elhangzott az a megjegyzés, hogy

a községi temetési intézet létesítésére most sem az idő nem alkalmas, sem arra pénz sincsen,

azonban mégis elő kell arra készülni, mert előbb-utóbb ugyanis akarják, fogják és kell is létesíteni. Jellemző, hogy amikor ennek az új közüzemnek létesítéséről szó van, arra csak mint üzletre gondolnak, ami világosan mutatja, hogy egyéb érv annak létesítése mellett nem is hozható föl. A budapesti példát látva pedig még a „jó üzlet” is nagyon kérdéses, sőt egyenesen a legbizonytalanabb. A városnál csodálatosképpen mégis és mindig az üzletalapítás kedve dominál még mindig, a szeszüzet, a téglagyár, a városi nyomda s egyebek után.

Természetesen fölmerült az a gondolat is, hogy

a meglévő temetkezési iparokat meg kell hagyni mai működési körükben

és csupán az ellen kell védekező intézkedéseket tenni, hogy ezek az intézetek kartell, vagy más utján ki ne zsarolhassák a publikumot. És ez a helyes álláspont. A közigazgatásnak más kötelessége nincs és nem is lehet. A közönség megvédésére pedig sok törvényes eszköze van a hatóságnak és ezek között utolsó sorban az, hogy maximálja a temetkezési iparengedélyek számát és mindig eggyel kevesebb engedélyt ad ki, az utolsó, még üres engedélyt fentartja magának azzal, hogy a hatóság most már maga csinál hatósági temetke-

AZ Uránia ma

Budapesttel egyidőben premiért tart

Lugosi Bélának,

a jeles magyar filmszínésznek minden ízében, stílusában, rendezésében különleges és misztikus filmjéből,

a „Drakulá”-ból

CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEK RÉSZÉRE!

CSAK ERŐS IDEGZETUEKNEK!

zési intézetet. De sok más eszköz is áll a hatóság rendelkezésére, amelylyel minden közönségellenes irányzatot le tud törni.

A végző kényszer esete lenne az, amikor a hatóság érszabályozó intézet alapításával lenne kénytelen a magánüzemek tulajkapasait letörni. De erről nincs szó, nincs a jövőt illetően sem.

Mégis a városi tanács körében erősen tartja magát az új közüzem létesítésének gondolata. Annnyira, hogy a kérdést már szabályrendelet alkotásával akarja szabályozni s dr. Vass Károly tb. főjegyző megbízást is kapott ilyen szabályrendelet készítésére. Elvi álláspontunk alapján máris tiltakozunk egy ilyen új s fősleges közüzem létesítése ellen. Erős a meggyőződésünk, hogy igazságunk győzni fog és az új közüzem nem fog megszületni.

Debrecen

a névmagyarosításért

Ismeretes, hogy *Maday Gyula* képviselő indítványára Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága a névmagyarosítások érdekében felirt a kormányhoz, hogy a névmagyarosítások gyorsabb és nagyobb mértékben való megvalósítása érdekében eszközöljön ki törvényhozási intézkedést, amely mondja ki, hogy a névmagyarosítás közügy, az ez ügyben való eljárás ingyenes és a névmagyarosítás engedélyezése a polgármester, illetve az alispán hatáskörébe tartozik. Ez felelet lenne az utódállamok névellenző eljárására.

Hajdúvármegye megkereste Debrecen várost is, hogy eljárását hasonló felirattal támogassa. A jog- és pénzügyi bizottság most kimondta, hogy Hajdúvármegye akcióját nemcsak a legteljesebb mértékben helyesli, hanem kimondandónak tartja, hogy a belügyminisztérium találja meg a módját annak, hogy a közalkalmazásban állók mintegy erkölcsi kényszer alatt, a nem közalkalmazásban állók pedig hazafias kötelességből magyarosítsák meg nevüket.

A berlini müegyetemen most nyitották meg az új nagyszabású fizikai kutatóintézetet. A kép az előadótermet ábrázolja, fenn a balsarokban a Nobel-díjas *Gustav Hertz* professzor, az intézet vezetője.

15 libatozásért nyolc nap

G. Nagy Györgyné a Bellegelön Krámer Gyula birtokán volt alkalmazásban és ellopoit onnan egy selyemruhát és 15 darab libatozást. G. Nagy Györgyné a debreceni törvényszék elé került, ahol azzal védekezett, hogy ő csak a 15 tojást lepta el, a selyemruhát eladni nem akarta és csak azért tette a kosárba, hogy a libatozások össze ne törjenek. A bíróság a tanúhallgatások után bűnösnek mondotta ki G. Nagy Györgynét és nyolc napi fogházra ítélte.

Nem sikerültek Debrecen város valorizációs perei

A valorizációs törvény meghozatalakor a miniszter elrendelte, hogy a városi alapok és alapítványok 1914 előtt keletkezett követeléseit érvényesítsék, illetve a valorizációs pert indítsák meg. Debrecen város eredetileg 45 esetben meg is indította a pert, azonban csak nyolcat folytatótt le végig és ezekben is a Kuria a város keresetét végérvényesen elutasította, mert a szerződéseket még olyan időkben kötötték, amikor a később bekövetkezett értékesöknésről senkinek fogalma sem lehetett. Ez ítéletek után a miniszter elrendelte, hogy ezek a perek beszüntetendők. A jog- és pénzügyi bizottság ilyen értelemben tett a közgyűlésnek előterjesztést.

Seprűnyéllel eltörte a szerelő karját egy volt orosz fogoly cipésmester

A debreceni törvényszék büntető tanácsa elé került csütörtökön délelőtt Klement Sándor debreceni cipésmester súlyos testi sértés büntetével vádolva. — Klement Oroszországban született, mint hadifogoly maradt magyar földön és Debrecenben házasodott meg. A vád szerint Marjay Lajos szerelőt egy seprűnyéllel úgy megütötte, hogy annak eltört a karja.

A szerelő Klement Sándornak a kerékpárját javította meg a múlt évben két pengőért. A cipésmester nem fizette meg a két pengőt, mire Marjay dühösen azt kiáltotta neki, hogy ha nem fizeti meg neki, amivel tartozik, ki fogja lyukasztani a kerékpár gumiját. Klement erre a fenyegetésre ragadta meg a seprűnyelet és sújtott le a szerelő karjára.

A tárgyaláson a vádlott elmondotta, hogy a szerelővel történt összeszólalkozása előtt tizenöt szőr lyukasztották már ki a kerékpárja gumiját és mikor Marjaytól azt hallotta, hogy ki fogja lyukasztani a kerékpárgumit, arra gondolt, hogy előzőleg is ő tette tönkre a gumit és ezért támadt rá. Mérgében nem is gondolkozott, szinte önkéntelenül vágott feléje a kezében levő seprűnyéllel.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság bűnösnek mondotta ki Klement Sándort súlyos testi sértésben és ezért egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Nyagyitassa

meg szép nyári felvételeit
Szakál Géza
fotoszaküzletében
PIAC UCCA 34.
Hegedűs és Sándor ház,
ahol azt izlésesen, szépen elkészítik.

MA, PÉNTEKEN a VIGSZINHÁZBAN

féláru-jegy szelvényes nap keretében adjuk utoljára a legérdekesebb énekes, zenés, magyar tárgyú hangosfilmet, a

„Hortobágy“-ot

Magyar szereplők: Verebes, Mindszenty, Radó Teri és Hollay Kamilla!
Debreceni, csodaszép hortobágyi és budapesti felvételek! Magyar muzsika!
Magyar tánc!

MA UTOLJARA! MINDENKINEK LÁTNIA KELL, AKI MÉG NEM NÉZHETTE MEG!

„Debreceni Független Ujság”

Féláru-jegy

váltására jogosít.

Egy személy részére

a VIGSZINHÁZ november 20-iki bármely előadására.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

„Debreceni Független Ujság”

Féláru-jegy

váltására jogosít.

Egy személy részére

a VIGSZINHÁZ november 20-iki bármely előadására.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

A miniszterelnök betérjesztette a parlamentben a külföldi fizetési eszközök és a külföldi követelések kötelező bejelentéséről szóló törvényjavaslatot

Öt évig terjedhető fegyházzal fenyegeti a törvényjavaslat azokat, akik valószínű adatokat jelentenek be.

Budapest, november 19. Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök a Ház mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a külföldi fizetési eszközök és a külföldi követelések bejelentéséről. A törvényjavaslat a bejelentési kötelezettség alá eső külföldi fizetési eszközök, értékpapírok és külföldi pénzürtékre szóló követelések bejelentésére, a törvény kihirdetése napjától számított 15 napra terjedő új határidőt állapít meg. A törvényjavaslat kimondja, hogy a megállapított bejelentési kötelezettségek nem teljesítése, vagy valószínű adatok bejelentése: büntetett és 5 évig terjedhető fegyházzal büntetendő, ha pedig a kötelezettséget csupán gondatlan-

ság terheli, vétség és egy évig terjedhető fegyházzal büntetendő. A törvényjavaslat felhatalmazza a kormányt, hogy a Magyarországon lakó magyar állampolgárok és a Magyarországon székelő jogi személyek a rendelet szerint bejelentés alá eső minden vagyonának és külföldről eredő minden jövedelmének és a jövedelmek forrásainak, vagy a vagyonok, jövedelmek és jövedelemforrások egyes csoportjainak bejelentését rendelettel elrendelhesse. Az, aki az erre irányuló rendeletben megszabott kötelezettségét megszegi, vagy kijátssza, hat hónapig terjedhető fegyházzal büntetethető.

A rendőrség őrizetbe vette „zabolai és dadi” Kozma Lajos ál-tanársegédet

Nagyon érdekes őrizetbevétel történt a debreceni rendőrségen szerdán délelőtt: leutalták a fogdába azt a fiatalembert, akit zabolai és dadi Kozma Lajos dr. néven ismertek Debrecenben évek óta. A legjobb körökkel volt összekötöttese és főleg azoknak a társaságában lehetett lát-

ni, akik vezető szerepet visznek a városban. Az elegáns, kifogástalan megjelenésű fiatalember rendőrség elé kerülésének története nagy vonásokban a következő:

Láng Miklós debreceni tűzifa- és szénkereskedőnél megjelent a biztos fellépésű fiatalember és

Debrecen legszebb fürdőjében**MARGIT gőz- és kádfürdőben**

1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy 1 pengő 20 fillérért váltható minden villamos kalauznál.

Férfiak és nők számára egész nap nyitva.

Kedvezményes utazás Budapestre. Igazolványok és jegyek a Menetjegyirodában kaphatók.

bevásárolta hitelbe a télire való tüzelőt.

Azt mondotta, hogy majd elsején fizet, mert akkor lesz pénze; hivatkozott arra, hogy ő az egyetemen tanársegéd és nem kell attól tartani, hogy adós marad. A cég szívesen hitellezett, de mikor nem kapta meg az ígért időre a pénzt, érdeklődni kezdtek az adós után és

megtudták, hogy nem tanársegéd a klinikán.

Azonnal feljelentést tettek ellene a rendőrségen és Kovács Gusztáv detektív, aki hasonló ügyekben már igen sikeres nyomozásokat folytatott, napokon át tartó kutatás után érdekes adatokat gyűjtött össze a fiatalemberre vonatkozólag. Megállapította a nyomozás során, hogy

nem tudja igazolni sem a nemesi előnevekhez, sem a doktorátushoz való jogát.

Az tény, hogy Kozma Lajosnak hivják, szamosujvári születésű, 27 éves és a dési gimnáziumban nyert érettségét. Kozma Lajos 1922-ben felkeült Budapestre, beiratkozott az egyetemre, de nem végezte el tanulmányait. Debrecenbe 1927-ben jött s itt ugy szerepelt a detektív megállapítása szerint, mint orvos. Azt beszélte, hogy az ő apja nyugalmazott törvényszéki bíró és

ezen a címen felvettette magát a bírói internátusba.

A legjobb körökben lett ismert és mulatságok megrendezéséből derekasan kivette részét, sőt az egyik nagy bál megrendezésében vezető szerepet vitt.

Tudományos előadásokat is tartott még spiritiszta körökben is.

Beiratkozott a jogra és a teológiára is, de nem végezte el egyik fakultást sem. Megismerkedett a vidám zsurfiu

egy szép debreceni leánnyal, akinek házasságot ígért, de ígértét nem váltotta be.

A leány feljelentést is tett ellene. A leánynak ugyanis azt ígérte, hogy irodalmi részvénytársaságot alapít, sok pénze lesz és megházasodnak. Tervének keresztülviteléhez

a leány állítása szerint pénzt vett fel tőle, 2600 pengőt, de ezt az összeget nem térítette vissza.

A leány elhagyása után egy jómódú kereskedőfamiliához járt és a kereskedő leányát akarta feleségül venni. Az eljegyzést megtartották, de esküvő már nem lett, mert a leendő após valahogyan nem kapott megfelelő információt jövődöbeli vejről. Az élelmes fiatalember közben elment Debrecenből, itthagya az

„Vulkán” szalon kályhaszenőnk a legerősebb tüzelő.

Kapható.

Fakereskedelmi Vállalatnál, Piacu. 64.

zményes Budapestre.
ok és jegyek egyirodában hatók.

telbe a télire való üszelöt.

ogy majd elsején fi...
lesz pénze; hivatko...
ő az egyetemen ta...
kell attól tartani,
A cég szívesen hi...
nem kapta meg az...
zt, érdeklődni kezd...

gy nem tanárse...
klinikán.

ést tettek ellene a...
Kovács Gusztáv...
nló ügyekben már...
zásokot folytatott,
kutatás után érde...
tött össze a fiatal...
zólag. Megállapí...
során, hogy

ni sem a nemesi...
n a doktorátus...
jogát.

ma Lajosnak hiv...
születésü, 27 éves...
mban nyert érett...
s 1922-ben felke...
beiratkozott az...
végezte el tanul...
1927-ben jött s...
detektív megáll...
t orvos. Azt be...
pja nyugalmazott

étette magát a...
nátusba.

a lett ismert és...
ezéséből dereka...
t az egyik nagy...
vezető szerepet

ásokat is tar...
körökben is.

és a teológiára...
egyik fakultást...
a vidám zsur-

ni leánnyal...
gért, de igé...
otta be.

tett ellene. A...
igérte, hogy...
aságot alapít...
egházasodnak...
léhez

erint pénzt...
pengőt, de...
m térítette

a egy jómódu...
t és a keres...
eségül venni...
tták, de es...
ert a leendő...
kapott meg...
dőlbeli veje...
mber közben...
thagyta az

lyhasznunk...
szelő.

Piacu. 64.

uri társaságot és rövid időre Szolnokra utazott.

Ott, mint Mahmad Dartyong jávai orvos szerepelt, titkárt fogadott egy Fodor nevű magántisztviselő személyében és azt hirdette röpcédulákon, hogy ő különös isteni adomány folytán a jövőbe lát, jóslásokat adott.

Szolnokról visszatért Debrecenbe és állandóan hitelbe vásárolt a kereskedőktől, többek közt az Alföldi Ruhaközponttól is és igen méltatlankodva válaszolt, ha követelték pénzüket a kereskedők.

Az orvosi diplomájára vonatkozóla, — ha megkérdezték, — azt mondta, hogy azt Londonban szerezte és Bukarestben nosztrifikáltatta, de magyar területre még nem kapta meg az iratait.

A rendőrségen a nyomozati jelentés után Roncsik Tibor rendőrfogalmazó hallgatta ki részletesen Kozma Lajost, akinek apja sohasem volt törvényszéki bíró, hanem derék, becsületes altiszt a bíróságnál. A kihallgatás eredményeként őrizetbe vették Kozma Lajost, akinek ügye a napokban az ügyészséget is foglalkoztatni fogja.

SÜLYOS BÜNTETÉST KAPOTT EGY ÓPIUMCSEMPÉSZŐ BUDAPESTI VEZÉRIGAZGATÓ

A budapesti büntető törvényszék ma vonta felelősségre Strausz Imre vezérigazgatót ópiumcsempészsé miatt. A törvényszék vámkihágás büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezért 38 ezer pengő pénzbüntetésre ítélte.

AZ ADY-EMLEKTÁBLA MEGKOSZORUZÁSA.

A debreceni Ady-Társaság évről-évre megújuló kegyelettel szokta megkoszoruzni Ady születése napján azt az emléktáblát, mely a költő Rothermere uccai egykoru lakóházát jelöli. Az idén dr. Gulyás Pál, a társaság alelnöke fogja ünnepi beszéd kíséretében az emléktáblán a koszorút elhelyezni november 22-én, vasárnap déli 12 órakor.

A szokásos ünnepi előadást azonban közbejött akadályok miatt csak a következő vasárnapon, november 29-én rendezi meg az Ady-Társaság Erdélyi József, Ilyés Gyula, Kodolányi János, Németh László és Szabó Lőrinc fővárosi írók közreműködésével.

HÁROM NAPJA TART A KOLOZSVÁRI KERESKEDŐK VILLANYSZTRÁJKJA.

Kolozsvár, november 19. Az itteni kereskedők több ízben mozgalmat indítottak a rendkívül magas villanyáram díjának mérséklése érdekében, de a villamosművek igazgatósága mereven elzárkózott előle. A kereskedők legutóbb kijelentették, hogyha november 16-ig nem kapnak választ, megkezdik a villanystrájkot és bojkottálják a méregdrága villanyáramot. A villamosművek elutasították a követelést, mire a kereskedők bejelentették fenyegetésüket. Az üzlethezlyiségben, kirakatokban nem égetnek villanyt, hanem gyertyát, vagy petróleumlámpát. A villanystrájk már 3 napja változatlan erővel tart.

Unghváry-féle gyümölcsfák, szőlővesszők olcsón kaphatók. Előjegyzéseket elfogad Bethlen ucca 5.

Páratlanul nagy érdeklődés előzi meg az OMIKE szombati kultürestjét

Farkas Lajos főszerkesztő a mai férfigeráció házassági iszonyáról tart humoros előadást, Kemény László színművész pedig modern magyar verseket szaval.

Debrecenben már évek óta kivételesen nagy sikere szokott lenni az OMIKE főiskolai hallgatói csoportja által rendezett kultüresteknek, mert a rendezőség mindig olyan műsört állít össze, amely kulturális szempontból kiemelkedő színvonalat képvisel, amellet, hogy reálkivül szórakoztató is. Nem csoda tehát, ha az OMIKE kultüresteknek már régóta fémjelzett értékük van, pedig a debreceni publikum éppen nem igénytelen és igazán csak a komoly értékű kultüresteljesítményeket ismeri el. A legközelebbi kultürestjét e hét szombatján fél kilenc órai kezdettel rendezi az OMIKE az izraelita hitközség dísztermében és már az előzetes érdeklődésből megállapíthatjuk, hogy Debrecen zsidó társadalmának ellije élvezi majd végig a rövid, de változatos műsört. Kemény László Ady szavalaival kezdődik majd a kultürest. A Csokonai-színháznak ez a fiatal, de virtuóz tehetségű művésze hivatott interpretátora a legnagyobb modern magyar költőseninek és bizonyosra vesszük, hogy szuggesztív erejű szavalaival magukkal ragadják majd a hallgatóságot. A műsor következő száma Farkas Lajos főszerkesztő előadása lesz, amelynek címe: Házassági iszony, avagy az iszo-

nyu házasság. Ezt a fájóan aktuális és kényes témát humoros formába öltöztetve boncolja ízekre az előadó, aki őszinte nyíltsággal igyekszik választ adni arra a kérdésre, hogy az utolsó évtizedben miért nő rohamosan a vénleányok és az agglegények serege, miért tartózkodnak görcsös igyekezettel a nősilésre érett fiatalemberek a házasságtól, amelyet már régen nem Hymen rózsaláncának tekintenek, hanem egy terhes és ezer veszélyt rejtő járomnak. Farkas főszerkesztő előadása után Grünhut Tivadar, ez a fiatal és nagyreményű tenorista énekel majd néhány operáriát Frieder Kató zongorakísérete mellett. A műsor utolsó számaként ismét Kemény László fog szerepelni, aki a modern magyar líra néhány remekét szavalja el.

A kultürestre belépődij nincs, a rendezőség szívesen lát vendégül minden érdeklődőt, de ezuton is nyomatékosan figyelmezteti a közönséget, hogy a tömeges érdeklődésre való tekintettel mindenki foglalja el helyét már fél kilenc előtt, mert a kultürest perenyi pontossággal kezdődik és a kezdés után a terembe vezető ajtókat lezárják.

A kultuszminisztérium ismét nem teljesíti ígérését Debrecen várossal szemben

Nem utalja ki a városközi egyetemi internátusra előirányzott összegeket.

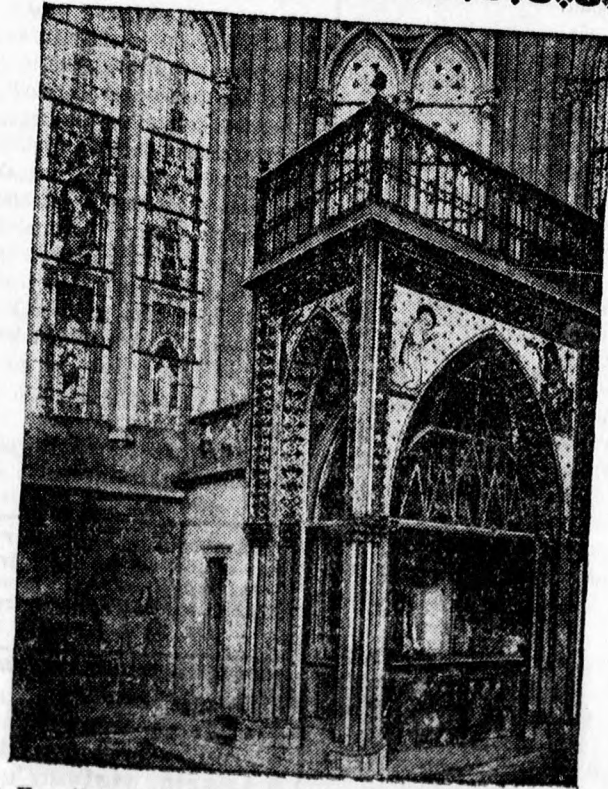
A közgyűlési ügyek előkészítésére Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ülést tartott, amely ezalkalommal huszonnégy ügyet tárgyalta.

Tárgyalás alá vette a bizottság Vadászi Sándor törvényhatósági bizottsági tag amaz önálló indítványát, amely arra vonatkozik, hogy a közgyűlés határozatképességét szabályozzák,

a jelenlévő bizottsági tagok legkisebb számát állapítsák meg. A jog-

és pénzügyi bizottság ennek a javaslatnak napirendre tűzését, illetve annak tárgyalás alá vételét nem javasolja, mert törvényes ügyrendi szabályzat intézkedik a törvényhatósági közgyűlésről és sem a törvény, sem az ügyrendi szabályzat nem ad alapot a kívánt intézkedés statulására.

A kultuszminisztérium értesítette a várost, hogy a közbejött rendkívül nehéz gazdasági helyzet lehetetlenné tette, hogy a tervezett városközi internátus

Szent Erzsébet siremléke a marburgi Erzsébet-templomban.

Mindenütt beszélnek

az előkelő budapesti Bristol-szálló olcsó áráiról.

Szobák, (a fekvéstől függően) kitünő napi ellátással, már 12 pengőtől kaphatók.

Dunai szobák, kilátással a gyönyörű budai hegyvidékre, méltányos áron.

Bristol-menü 2 pengő 40 fillér.

Mindennap ötórás tea és tánc. Kávéházi árak.

Vacsora rendes polgári áron. Tánc.

Hosszabb tartózkodás esetén további engedmények.

Bristol-szálló Budapest-Dunapart.

építési munkálatait megkezdhesse és az ezekre előirányzott összegeket folyósítsa.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, irjon fel a kultuszminiszterhez és mutasson rá arra, hogy milyen rendkívül nagy fontosságú lenne, hogy a munkálatakat még az ősszel megkezdjék, már a munkanélküliség szempontjából is. A földmunkákat ugyanis még a tél folyamán el lehetne kezdeni és nagyrészen be is lehetne fejezni. Mutasson rá egyben a közgyűlés arra is, hogy

már nem első eset, hogy Debrecen város nem kapja meg a kormánytámogatással végzendő munkákra a beígért összeget,

mint például ez az eset előfordult a repülőtéri munkáknál, amelyeket ezért nem lehetett megkezdeni és befejezni. A bizottságban kifejezést nyert az a jogos elkeseredés is, hogy

míg Debrecen mindenben ilyen mellőzésben részesül, addig Szeged minden beígért segílyt és támogatást megkapott, sőt azoknál még sokkal többet is.

Szeged város törvényhatósági bizottsága értesítette Debrecen várost, hogy nemzeti adakozásból Szegeden, a pusztaszeri pusztán az Árpád-emlék körül

100 holdas nemzeti parkot akar létesíttetni.

Szeged az eszme pártolását és hozzájárulást kért Debrecenről. A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja a törvényhatósági bizottságnak, hogy térjen napirendre a kérdés fellett, mert a mai idők nem alkalmasak ilyen terv kivételére és pénz sincsen arra, mert ha valami pénz lenne, akkor azt a fenyegető inség enyhítésére kellene fordítani.

Özvegy Legányi Gyuláné végrendeletében 5 mázsa búzát hagyott alapítványként azzal, hogy annak kamataiból egy iparostanoncot jutalmazzanak. Az erre vonatkozó alapítólevél elkészült és a bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy azt fogadja el és jóváhagyás végett terjessze fel a minisztériumhoz.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Az utolsó pillanat

Egy kanadai orvosról szól az ének. Ott állott a műtőasztal mellett fehér lények csillogásában, fehér vésznak reflexében, operáló számszámok ezüstjében. Olyan volt az egész, mint egy világossággal áttitott modernizált Rembrandt-kép. Az orvosprofesszor fejében azokat a lehetőségeket kalkulálta, amelyek mindig felmerülhetnek operáció közben. Haik szavakkal rendelkezett. A beteg már ott feküdt a műtőasztalon, épen most aludt el; a segédorvos a szokásos izzenhatig való számolás után a narkotizált beteg fölébe még beledurzsoltta, hogy átmodjon rózsás kertekről. „Ez az a pillanat — gondolta az orvosprofesszor —, amikor a beteg még érzi ugyan, hogy az operáló kés belehatol testébe, de a vágás már nem fáj.” És gondolata nyomán barna gumikeztyűs kezével, szilárd elhatározással fogta meg a lancet-ét és biztos, határozott vonalban húzta a beteg testén. Egymásután bontotta fel a testzöveteket, választotta szét az izmokat és egyre mélyebben és mélyebben hatolt bele a husba, hogy elérje a beteg részt. Az ápolónő és a segédorvos feszült figyelemmel kísérte végig az operáló ember kezének minden mozdulatát. Ekkor könnyű szédülést érzett az orvos, aki operált és egy pillanattal mintha szemé előtt minden elsötétült volna. „Már megint — gondolta magában —, már megint elfog a rosszullet. De most nem szabad...” És összeszedte minden akaraterejét. A rosszullet azonban nem múlt el, sőt egyre erősödött. Az orvosprofesszornak az utóbbi időben halálsejtelméi voltak. Csak egy tizedrészes pillanatra feltékelte és arra gondolt, hogy milyen jó lenne most valahol napsugaras déli vidékeken járni, Miamiában, vagy Nizzában. Hogy milyen fölöslegesen gyöttri magát ebben a jódszagu tereben, amely a chloroform ráadásával adott átható illata még őt is bódítja. Vörös hussal bahrált, ahelyett, hogy virágokat tépdene. Mi köze neki ehhez a beteghez, akit nem ismer, talán a nevét sem tudja, akinek csak a körlejtő futotta át? Mi köze ehhez az emberhez, akit most neki kell megmenteni? Szerette volna odaesapni a véres kést, meg a csipeszeket, letélni szájáról a fátlyat, amellyel lehetett fellogta és rohanni ki a szabadba. Rohanni, menekülni a halál elől... De a beteg testén valami ideges rángás futott végig és az orvosprofesszor ellejtette magát. A halál elől akart menekülni, holott a halál itt kell legyőzni egy másik ember testében. És kétségbeesett, vad akarással, vakmerő elszántsággal, gyorsan befejezte az operációt. Soha ilyen ügyes, soha ilyen biztos nem volt. És az operáció sikerült. Még egyet lépett hátra, mint a festő, amikor diadallal gyönyörködik képében, hátralepett és rémögő kezéből egyszerre kiesett a kés, ismét szédülés fogta el, amely egyre hatalmasabb lett. Megtántorodott és végigzuhant a kövezeten. Mire a segédorvos föléje hajolt, meghalt. Így történt. Kanaadában.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál esütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések: Ács Lajos főfűmunkás, fiu; László. Holhos Lajos MÁV segédfekező, fiu; Lajos. Burai János kömüvessegéd, fiu; József és 3 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Csapó Mihály—Mészáros Róza. Tatár Miklós—Kiss Erzsébet. Váradi Sándor—Katonka Róza. Hajdu Lajos—Dobszai Mária. Kozma Lajos—Sipos Julianna. Ötvös Lajos—Bodó Erzsébet. Kovács Ferenc—Nagy Margit. Szabó József—Harangi Julia.

Botrányt okozott a Vígsház nézőterén egy elmebeteg nő

Budapest, november 19. Csütörtökön este a Vígsházban a *Külföldi muzsika* című darabot adták elő. A harmadik felvonás elején egy estélyi ruhás hölgy egy bögrét dobott fel a színpadra, amelyben sár és szemét volt. Közben ezt kiáltotta: — Nem engedem kicsufolni a nyomorúságomat! Szüntessék be azonnal az előadást!

Az ügyeletes rendőrtisztviselő azonnal leigazoltatta és kivezetette az asszonyt, akinek a retiküljében egy konyhakést és egy hidegvágót találtak. Megállapították, hogy az asszony Gubanovits Józsefné, egy budapesti gépész felesége. A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy az asszony elmebeteg.

Darkó Jenő dr. előadása az antik drámáról

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam

csütörtöki előadásán dr. Darkó Jenő egyetemi tanár folytatta az antik

drámáról értékes fejtegetéseit. A nagy görög triász, Aischylos, Sophokles és Euripides munkásságát ismertette rámutatott arra, hogy a három nagy tragikus egyéniségét akkor lehet legjobban megismerni, ha mindhármójuk Elektra-feldolgozását tanulmányozzuk. Érdekes összehasonlítások után hangoztatta, hogy a három tragédiáról a drámát az Olymposra helyezte, onnan Aristophanes hozta le a földre, megteremtve a polgári vigjátékot. Röviden vázolta ezután a kiváló előadó a latin drámát, végül pedig kimutatta a görög dráma hatásait.

Értekes előadása végén dr. Darkó Jenő a városháza nagytermét zsúfolásig megtöltő közönség melegen ünnepelte.

Kína az Egyesült Államok segítségét kéri Japán ellen

A japánok addig akarnak harcolni, amíg teljesen meg nem semmisítik Ma-Csang-Sen kínai tábornok hadseregét.

Páris, november 19. A népszövetségi tanács rendkívüli ülészaka a legnagyobb titokzatoságba burkolózik: a japán-kínai konfliktus ügyében folytatott tanácskozásairól alig szivárogt ki valami hír. A semmitmondó hivatalos kommunikációk unalmasak és az izgatott közvélemény az újságoknak azokra a tudósításaira van utalva, melyek részben kombinációk alapulnak. Ma reggel az a hír terjedt el, hogy a legutóbbi ülésen, szerda este Sze dr. kínai delegátus hevesen megtámadta Briand-t.

Annak a híre jár — tokiói jelentések alapján —, hogy a japán kormány hozzájárult saját népszövetségi delegációjának kompromisszumos indítványához, amely lényegében halasztó természetű és azt indítványozza, hogy a mandzsuriai helyzetet független szakértőkből álló bizottság tanulmányozza a helyszínen.

Közben pedig a „helyszínen”, vagyis Mandzsuriaiban véresen folynak tovább a harcok. Tokiói jelentések szerint szerdán döntő stádiumba jutott a küzdelem és előrelátható, hogy a kínaiak kénytelenek Mandzsuria legészakibb részébe menekülni. A japánok erkölcsileg is nagyhatású győzelmet arattak: bevetették Mandzsuria egykori fővárosát, a mandzsu dinasztia ősi fészekét, Zsikart.

Maa tábornok csapatai bomlottan menekülnek észak felé. A szerda esti veszteségek mindkét részen nagyok, de pontos számuk eddig még nem ismertek.

Szerda reggel kezdődött a nagy csata a Nonni folyó partján, még pedig kínai támadással. A támadás sikertelen maradt, mire Tamon tábornok, a második japán hadosztály parancsnoka, heves ellentámadással ingatta meg a kínaiak állásait. Maa tábornok ezredei fejvesztve

menekültek, miközben a japán lovasság szívoán üldözte őket.

Tokió, november 19. A japán kormány felkérte Szovjetország nagykövétét, hogy barátságos formában figyelmeztesse Litvinov külügyi népbiztost a komoly bonyodalmak arra a veszedelmére, amely akkor származna, ha Oroszország csapatokat küldene Északmandzsuriaiba. A japán kormány előre biztosítja Litvinovot, hogy a keletkínai vasutat a legkisebb kár sem érte.

Tokió, november 19. Északmandzsuriaiban a győzedelmes japán csapatok Koku-San-Csen (Zsikartól északra) irányban üldözik a kínaiakat, ahová állítólag Ma-Csang-Sen menekült.

London, november 19. Legutóbbi jelentések szerint a japánok csak ma dél tájban fejezték be Zsikar megszállását. Addig csak a szomszédos stratégiai pontokat foglalták el. Félhivatalos jelentés szerint a japán csapatok addig nem hagyják abba tevékenységüket, míg teljesen meg nem semmisítik Ma-Csang-Sen haderejét. A nankingi kormány Tokióba küldött érélyes hangú jegyzékben tiltakozik a japán csapatok mandzsuriai hadműveletei ellen.

Hír szerint Kína az Egyesült Államok közbelépését kéri a további ellenségeskedés megakadályozására.

Szörmebundák kijávitását átalakítását olcsón válalom a nyár folyamán. Ész bundák, prémőrök nagyválasztékban KÖVÁRY szűcs mester, József kir. herceg ucca 3. szám.

Nyers bőrt, nyul és szörme árut legmagasabb áron veszek. Goldmann László, Hatvan ucca 61.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:

Kiadóhivatal 18
 Fiókkiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 3-37
 Szerkesztőség nappal 10-20
 Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Előfizetőinkhez

Felkérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy haladéktalanul sziveskedjenek előfizetési hátralékait kiadóhivatalunkba beküldeni, miután a mai súlyos viszonyok rendkívüli erőpróba teszik egy olyan lap költségeinek fedezését, mint a Debreceni Független Ujság, amely sem pártoktól, sem más érdekcsoportoktól sápot nem huz s ki zárólag olvasóközönségére támaszkodik.

Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel:
 a KIADÓHIVATAL.

— Időjölás. Kisebb éjjeli lehelés, pénteken ismét borultabb, de száraz idő.

— Erzsébet napja. Csütörtökön volt Erzsébet napja, amely az egyik legnagyobb névnapünnep. A virágkereskedések tömve voltak vásárlókkal, akik egyéb értékesebb ajándékok hiányában virágokkal lepték meg az Erzsébeteket. Igen sokan keresték fel dr. Hadházy Zsigmond-nét, aki szintén Erzsébet, valamint dr. Miszti Károlynét jókívánásaikkal névnapjuk alkalmából.

— Hitmélvítő előadás a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő baptista imaházban vasárnap délelőtt 10—12-ig és délután 6—8-ig hitmélvítő előadást tart: Baranyai Mihály szövetségi titkár és theologiai tanár. 8—9-ig vallásos estély, vegyeskar és zene-számokkal.

— Izraelita istentiszteletek. A Deák Ferenc uccai templomban pénteken este három óra ötvenöt perckor, szombaton reggel egynegyednyolc, délelőtt féltizenegy, délután félnégy órakor. Szombat vége háromnegyed öt órakor. A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed hét és este egynegyed öt órakor.

— Istentiszteletek az orth. izr. templomban. Péntek délután 3.55, szombat reggel 8, délután 3.30 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 3.45, vége szombaton délután 4.52 órakor.

— Szerezzen örömet hozzátartozóinak! Készíttessen egy gyönyörű képet Liener fényképésznél!

— A laktanyák házadója körül. A kormány tudvalevően elrendelte, hogy Debrecen a laktanyák után házadót fizessen. Mivel ezt a laktanyaadót a katonaság nem akarja átvállalni, a város a laktanyák térítési bérét akarja módosítani akként, hogy az új térítési összegben fedezetet nyerjen a házbéradó is. Ennek megállapítására egy vegyes bizottság ül most össze, amelybe a város három tagot küld ki.

— Kerékpárlapás. Harsányi András munkás csütörtökön délelőtt az ipartestület előtt hagyta kerékpárját, melyet ismeretlen tettes elloptott. A károsult feljelentésére megindult a nyomozás.

számai: 18, kölcsön- 3-37, 10-20, 18 és 812

Önkhez

nyen tisztelt előhaladéktalanul önfizetési hátralunkba beküldött sulyos vi-üli erőpróba- lap költségei-nt a Debreceni- s, amely sem- nás érdekeso- nem huz s ki- zónségére tá- befizetési lap

ÖHIVATAL.

bb éjjeli lehelés, lttabb, de száraz

ia. Csütörtökön amely az egyik- innep. A virág- voltak vásár- rtékesebb aján- ágokkal lepték t. Igen sokan- áz Zsigmond- sébet, valamint- jókivánásaika- nából.

dás a baptista- nos ucca 23. sta imaházban- 12-ig és dél- yitő előadást- ly szövetségi- tanár. 8-9-ig- skar és zene-

iszteletek. A templomban óra ötvenöt- geggel egyne- tizenegy, dél- Szombat vége- r. A Kápol- n szombaton- n. Hétközna- mban reggel- e egynegyed

z orth. izr. elután 3.55, 3.30 óra- énteken dél- ton délután

hozzátarto- gyönyörű- él!

ja körül. A elrendelte, nyák után- ezt a lak- em akarja- anyák téri- ni akként, gben fede- is. Ennek- res bizott- e a város

ányi And- léiben az- kerékpár- tes ello- lentésére

Európai kávéházuca a Ciprus-szigetbéli Larnacaban.

Guglielmotti debreceni műsora. A művész meggyógyult és vasárnap este nyolc órakor énekel a Bika disztermében. Műsorán egy csodálatosan szép Mozart-motett, néhány antik dal (Campra, Veracini, Scarlatti), továbbá a gramofonlemezekről oly jól ismert Mozart-téma fölötti variációk Adamtól. A műsor második felében két Mozart-ária és a Traviata nagy áriája, végül a bübajos Donizetti-ária a Don Pasqualeból. Néhány egészen olcsó jogymég kapható az elővételi pénztáraknál.

Felhívás a népszámláló biztosokhoz. A népszámlálás vezetősége felhívja azokat a számláló biztosokat, akik a kijavítás végett átvett anyagot még nem szolgáltatták vissza, hogy azt kijavítva szombat délig okvetlenül vigyék be a történelmi levéltárba. Azok a számláló biztosok, kiknek kijavított anyaga a revízió már átment, vagy akiknek anyagában hiba nem volt, bentmaradt illetményüket indokolt esetben felvehetik.

Szegénysegélyezési tullepések. A város tavaly 8000 pengővel lépte túl a szegénysegélyezési kereteit. Ezidén a nyomor még nagyobb volt és így a költségvetési előirányzatot 12.000 pengővel kellett tullepní. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy ezt a 12.000 pengőt szavazza meg, ami a pótdónak utólag egy félszázalékkal való emelését jelenti.

Debrecen és a nyiradonyi vásár. Nyiradonyi község országos vásárok tartásának jogát kérte. Mivel ez Debrecen gazdasági érdekeit is érinti, a város hozzájárulását is kellett kérni. A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy a közgyűlés a vásárjog megadásához ne járuljon hozzá, mert míg egyrészt a vásár nem szolgálná Adony érdekeit, másrészt nagy kárt okozna a debreceni kereskedelmi és ipari érdekeltségeknek és a városnak.

Legszébb, legkedvesebb és legolcsóbb ajándék egy művészi fénykép Liener műterméből!

A városok segélyt kérnek a Speyer-kölcson fizetésére. Székesfehérvár város vezetősége elhatározta, hogy mivel a Speyer-kölcson amortizációs részleteire szükséges összeget semmi uton előteremteni nem tudja, fölliratot intéz a kormányhoz, amelytől azt kéri, hogy valamely állami jövedelmet engedjen át a Speyer-kölcsonre való fizetés céljára, vagy e célra más módon támogatást adjon. Ezt a határozatot megküldte Debrecen városnak is azért, hogy hasonló feliratot intézzen a kormányhoz. A városi tanács kimondta, hogy helyesli a fölliratot, de értesíti Székesfehérvár város tanácsát, hogy már több hasonló szellemű feliratot küldött a kormányhoz.

Mozik műsora:

Péntek, november 20. A hétköznapi 5 órás előadások mérsékelt helyárrakkal.

Table with 2 columns: Vignaszínház (5, 7 és 9 óra), Uránia (5, 7 és 9 óra), Apolló (3/4, 7 és 3/4, 9 óra). Rows list plays and actors like Hortobágy, Drakula, Monte Carlo, etc.

A Csapókerti Olvasókör vasárnap este 8 órakor saját helyiségében, Csapókert, Kisfaludy u. 39. sz. alatt családias jellegű teastélyt tart. Belépődíj nincs. Adományokat a Kör javára köszönettel fogadnak. Szórakozásról a vigalmi bizottság gondoskodik.

A Pesti Tőzsde új száma, amelyben Vida Jenő, dr. Eber Antal, Kuncz Ödön és mások nyilatkoznak, rendkívül érdekes híreken, információkon és riportokon kívül nagy textil-, biztosítási, vas- és gépipari, autó mellékleteket közöl.

Üzleti árusítás, mint tantárgy. Az üzleti árusítást, mint rendes tantárgyat bevezették Chicago összes iskoláiban, hogy a tanulók gyakorlati uton elsajátíthassák a legfontosabb kereskedelmi ismereteket. A tanfolyam elvégzése után a tanulók elárusítókként üzletben dolgoznak és munkájukat az oktatók állandóan ellenőrzik. Vajjon mikor ébrednek a magyar iskolák és elsősorban a szülők annak tudatára, hogy a gyakorlati tudás a jövőt jelenti?

Esti kereskedelmi szaktanfolyam december 1-én kezdődik. Tartama 6 hó. Vizsgálat, bizonyítvány. Bővebbet női kereskedelmi iskola igazgatója.

Vendéglő a Margit-fürdő parkjában megbízható szakembernek kiadód. Érdeklődők forduljanak a Margit-fürdő igazgatóságához.

SPORT

REMMER JÁTEKJOGAT SZOMBATI HATÁLYAL FELFÜGGESZTETTÉK.

A Bocskay kitünő hátvédének előző klubjában, a Vasasban olyan megállapodása volt, hogy távozása esetén bizonyos összeget tartozik visszafizetni. A Bocskay erről nem tudott, annál kellemetlenebbül hatott tehát, hogy a Vasas a szövetség felebezési fórumánál 725 pengőt ítélte meg a maga számára. Most ezért a tartozásért a szövetség Remmer játékjogát szombati hatállyal felfüggesztette. Ha tehát szombatiig a Bocskay, vagy Remmer nem fizet, Kutiék mellé más hátvédet kell keresni.

A Bocskay csütörtöki tréningjén Opátával az élükön dolgoztak a játékosok. Teleky csak körözött, de a labda tréningben nem vett részt. A vasárnapi összejövetel még mindig bizonytalan. Lehet, hogy a csatársor így alakul: Markos, Teleky, Opatá, Mátéffy, Vince. A csapat szombaton utazik Budapestre és vasárnap a III. ker. ellen a Határ uccai pályán áll ki.

Bíróküldés a vasárnapi amatőr mérkőzésekre.

Debrecen, Diószegi ut, 12 órakor: Textil-DVSE: Sass; 2 óra: DVSC-Börös: Rose. Püspökladány: PMÁV-DTE: Szabó. Karcag: KSC-DMTE: Szigeti. Nyírbátor: NyÁFE-MTSE: Wirtschafter.

Két hét az élet!

Irta: PAUL VAN DER HURK.

VECSEY LEÓ fordítása. 28

Monsieur Duval bizonyára emlékezni fog erre a csekélységre, ámbár jó egynehány év múlt el azóta. Hans Eberhardt ekkor feltalálta magát. Szó nélkül elővette a tárcáját és fizetett. Azonnal megkapta a jegyét. ... A rulett-teremben még nagyon kevesen voltak. Délelőtt tizenegy óra előtt kevesen játszanak. De pont tizenegy órakor megnyitott a terem ajtaja és bevonult a „régigárda”. Régi gárdának nevezik Monte Carlóban azokat az öreg, állandó montecarlói játékosokat, akik mindennap eljönnek a Casinoba és nagyon óvatosan, alig kockáztatva tetteiket, játszanak, de csak addig, amíg tiz, legfeljebb husz frankjukat meg nem nyerik. Ez az összeg elég egy napi megélhetésre és ezt mindennap halálos biztonsággal meg is nyerik. A „régigárda” tagjai között akadtak olyanok is, akik már harminc-negyven év óta üzték ezt a „mesterséget”.

Itt volt például az öreg márki, aki már csak két botra támaszkodva tud járni, de azért mindennap eljön a Casinoba. Néha órákhosszat mozdulatlanul ült a helyén, anélkül, hogy egyszer is tett volna. Aztán hirtelen, mintha transzban cselekedne, valami ellenállhatatlan erő parancsára, éppen akkor, amikor a játékmester bejelentti, hogy „Rien ne va...” — odadobja a vörösrre, vagy a fekete-re a maga husz frankját, mielőtt a játékmester befejezhetné a mondatát: „... plus”. És ilyenkor holtbizonyos, hogy az a szín jön ki, amelyre az öreg márki tett.

Az évtizedes játékosok gyakorlott, tudatalatti ösztönével valahogy megérzi azt, hogy mi következik! Ép olyan nyugodtan játszhatna számára is, egészen biztos, hogy nyerne. De ehhez már hiányzik a bátorsága. S ha néha-néha neki-durálna magát, hogy egyszer szín helyett számra játszik, akkor idegességében már nem érez meg olyan pontosan a következő coup-t.

Csak a színek változását figyelte: piros... fekete, fekete... piros s ekkor teljes bizonyossággal tudja, mi lesz a következő nyerőszin és a tableauradobja a huszfrankos zsetont. Amint a napi husz frankját megnyerte, feláll azasztaltól és nem játszik tovább.

Az öreg teremszolga, aki már harminc éve áll a Casino szolgálatában, harminc év óta ismeri a márkit. Amikor ő — aránylag fiatalon — szolgálatba lépett, a márki már akkor is a régi vendégek közé számított. A haja már akkor is őszes volt és elefántcsontszínű, keskeny keze már akkor reszketett.

Azt mesélik róla, hogy körülbelül negyven évvel ezelőtt néhány hét alatt millió frankot veszített el. Azóta el se hagyta többé Monte Carlót.

Az öreg márki nem az egyetlen régi törzsvendég, aki már szinte a Casino leltárához tartozik. Vannak még vagy huszan-harmincan. Férfiak és asszonyok. Pontosan tizenegy órakor megjelennek a rulett-teremben, leülnek megszokott helyükre és „dolgozni” kezdenek. Casino kitiíthatná őket, hiszen alapszabályai értelmében joga van ahhoz, hogy bárkit minden indoklás nélkül kizárjon. De senkinek sem jut eszébe, hogy ezeknek az öregeknek kenyerét elvegye. Sőt tisztelettel s udvariasan bárnak velük, mert az öreg gárda szerves része a montecarlói társaságnak, ők adják a banknak azt a speciális, egyéni színezetet, amely a montecarlói Casinót megkülönbözteti a világ minden más játékbankjától. Ha az öreg gárda egy nap elmaradna, Monte Carlo szegényebb lenne egy speciálisással, elveszítené egyéniségének egyik leglényegesebb vonását.

Miközben Hans Eberhardt az öregeket figyelte, szemei előtt kihült régi gavallértragédiák emlékei elevenedtek ujja. Hercegek, grófok, milliomosok, akik néhány hét alatt eljártszottak mindent. Vagyont, szerelmet, becsületet és életörömet! Felejthetetlen, de mégis teljesen hiábavaló intő példa ez a közéjétezők számára...

Hans Eberhardt szerette a szerencsejátékokat, de nem tartozott a szenvedélyes, ihletett, tehát lirai hazardőrök közé. Ő mindig előre elhatározta, hogy mennyit fog nyerni, vagy veszíteni. Talán éppen ezért mondhatta el magáról, hogy elég szerencsés keze van a játékban.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR:

PÉNTEK: Akli Miklós. Színjáték. C) bérlet.

SZOMBAT: A mosoly országa. Operett. Szedő Miklós vendégfelléptével.

AKLI MIKLÓS.

A regényből készült drámával szemben mindig jogos az ellenszenv, a műformának ez az átváltoztatása még akkor sem szokott teljes értékűen sikerülni, ha maga az író dramatizál, nem is szólva azokról a Liebig-kivonatokról, amiket mesteremberek hurcolnak nagy epikus művekből a színpadra, megcsúfolva minden expresszióelméletet. Mikszáth Kálmán különösen rosszul járt az utóbbi időkben a magyar színpadon, mert a nagy közönségsikerű — s a közönségsiker nem mindenkor jelent belső értéket — Noszty-fu után a még sikerületlenebb Beszterce ostroma rémitgetett és most megjelent a harmadik Mikszáth-átdolgozás, az Akli Miklós.

Siklóssy Pál színjátéka sem jobb, sem rosszabb, mint az átlagos dramatizációk; ügyes iparművészimunka, mely magában hordja a regény színpadra szorításának minden kényszeredettséget, a dramatizálás minden eredendő terhet.

A Csokonai-színház előadása menti a menthetőt. Kemény László Ferenc császára finom, stílusos, karakterisztikus; Thuróczy Gyula okos, könnyed, rokon-szenves Akli Miklós; Cselle Lajos igen jól megfogott, élvezetes Szepessy-figurát ad; Halassy Mariska kedves színfolt; Jurik Ica csak a felületen mozog; egy-egy helyes epizódalakat állít színpadra Szigethy Andor, Szabó Imre, László Gyula és Bányász István. (bl)

A SZÍNHÁZI IRODA

HIREI

CSOKONAI-SZÍNHÁZ.

MA, PÉNTEKEN

este 8 órakor C. (9.) bérletben a Nemzeti Színház Mikszáth Kálmán regényéből átdolgozott nagysikerű ujdonsága:

AKLI MIKLÓS.

Főszereplők: Jurik Ica, Halassy Mariska, Fáskerthy Mária, Thuróczy, Kemény, dr. Laczkó, Cselle, László, Rónay, Szabó, Bányász, Szigethy.

Szombaton este 8 órakor és vasárnap délután 3 órakor

Dr. SZEDŐ MIKLÓS

vendégfelléptével

közkívánatra ismételtén

A MOSOLY ORSZÁGA.

Vasárnap este 8 órakor

mindenki számára félhelyárrakkal!

a legmulatságosabb operett:

A HARAPÓS FÉRJ

Hétfőn, kedden, szerdán este a debreceni Csokonai-kör és a Színpártoló Egyesület támogatásával Móra Ferenc és Vincze Zsigmond, a rádióból közismert, országos sikerű daljátéka:

AZ ARANYSZÖRÜ

BÁRÁNY!

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

